

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lvgdvni, 1659**

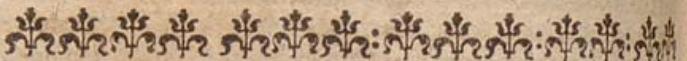
Examen X. Quintò de Emphyteusi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

428. *Moralis Theologiae Tract. III. Iustitia,*

43. *Si uxor se obligasset, tenetur ne post mortem viri sui locatiovi per virum facta?* Tenetur auctore Molina, non tamen si sese non obligasset specialiter post viri obitum.

44. *Potest ne res spiritualis conduci?* Ipso iure esse nullam Tolet. Toletus affirmat.

EXAMEN X.

De Iustitia & iure, circa materiam quintam de Contractibus onerosis, scilicet, de Emphyteusi.

CAPUT PRIMUM.

De Emphyteusis conditionibus.

1. **Q**uid significat hoc vocabulum, Emphyteusi? Significat institutionem, propterea quod res, quae in Emphyteusim datur, melior reddenda sit aборum insitione, & cultura.

2. *Quid est igitur Emphyteusi?* Contractus, quo res immobilis conceditur alteri quoad dominium, cum obligatione soluendi pensionem statutis temporibus domino hereditatis, ea de causa.

3. *Quotuplex est?* Multiplex quidem, Noua & Vetus: hereditaria, & non hereditaria: Ecclesiastica, & secularis.

4. *Quinam possunt in Emphyteusim dare?* Generatim possunt omnes qui possunt alienare. *Pupillus ne?* Absque tuto non potest, ut neque absque curatore minor. *An Emphyteuta Ecclesiastice Prelatus?* Ille minimè, hic autem etiam prohibetur nisi ab antiquo dari solita, interueniente iusta causa, & debita solemnitate.

5. *Quinam autem possunt in Emphyteusim accipere?* Omnes quidem possunt, nisi iure sint impediti.

6. *Quanam res in Emphyteusim non dantur?* Nec mobilia, nec annui redditus, nec res aliena, nec pertinentia ad mensam Episcopi.

7. *Emphyteusis exprime substantialia?* Duo quidem sunt. *Vnum, ut rei proprietas manet penes dominum, translati utili in Emphyteutam.* Alterum, ut res, in qua constituitur Emphyteusis, immobilis sit, & res solita, **solida**

8. *Quoniam*

8. Quoniam requiruntur conditions? Octo ex meis Doctoribus collegi. 1. Ut in re immobili constituatur, & fructifera. 2. Ut dominium directum, & ciuilis possessio maneat apud priorem dominum, utile autem (ut dixi) transferatur in Emphyteutam. 3. Ut soluatur pensio propter conuentum. 4. Ut non soluens pensionem per duorum annorum spatium si res Ecclesiastica sit: vel trium annorum, si sit secularis, amittat rem Emphyteuticam cum omnibus meliorationibus & operibus, quae in ea fecit: eaque ad directum dominum redeat. 5. Ut pereunte re sine culpa Emphyteuta, a solutione pensionis liberetur. 6. Ut rem norabiliter deteriorem reddens amittat. 7. Ut Emphyteuta non vendat Emphyteuticum ius, & melioramenta a se facta, nisi directum dominum præmoneat alias cadit in commissum, & reddit res ad directum dominum. 8. Ut quoties res venditur, vel alienatur, is qui eam accipit, directo domino soluat laudem, nisi vel haeres necessarius titulo hereditatis, vel filia dotis titulo, eam recipiat.

9. Quod denique Emphyteusis obligationes? Tres principias ex multis indicabo. Prima, ut Emphyteuta pensionem soluat. Secunda, ut rem non alienet, nisi domino admonito. Tertia, ut eam non faciat deteriorem. Praeterea de dolo tenetur culpa lata, & leui.

10. Expende pensionis soluenda obligationem. Si res in totum perierit, nulla pensio debetur. Si tantum in parte soluenda si modica sit, non soluenda si magna. Propter sterilitatem autem pensio non remittitur. In fine anni solui afflolet, collectis fructibus, & debet tota solui alioquin in commissam incurritur.

CAPUT II.

De successionibus in Emphyteusi.

11. DE successionibus in Emphyteusi cupio Doctorum placita expendas. In Emphyteusi seculari succedunt etiam naturales filii, non in Ecclesiastica. Si facti sunt huiusmodi naturales filii legitimi a Principe, vel per subsequens matrimonium? Succedunt quidem in seculari facti a Principe sicut ante legitimationem; at verò facti legitimi per subsequens matrimonium, succedunt in Ecclesiastica. Fœminæ nomine filiorum non veniunt in Emphyteusi.

12. Si Emphyteusis non facta heredum mentione data sit?

Filiij

430 *Moralis Theologie Tract. III. Justitia,*

Filiij veniunt etiam si hæredes non sint ; si verò fiat mentio, non transit ad filios, nisi hæredes sint. *Venient ne cuncti nepotes?* Ex filia non veniunt, si dicitur dari sibi, & descendebus suis masculis ; secus si dicitur, ut accipiat sibi, & filii que in tertiam generationem.

13. *Transmittit ne pater cui maluerit filio?* Non, nisi hæreditaria. *Transit Emphyteuta in Religionem.* Succedit Religio, si capax sit, & Emphyteus sit hæreditaria ita ut extraneos transfire possit ; sed nominari debet aliquis, cum obitu finiatur, & reuertatur ad dominum. *Transit ne alius fiscum?* Transit, si secularis sit hæreditaria, non si Ecclesiastica. *Transit ne ad extraneos?* Ex verbis planè desumptum est.

14. *Sumptus facti in re Emphyteutica ad quemnam pertinet?* Pertinent ad Emphyteutam quoad aestimationem, quoad proprietatem domini sunt, nisi aliud ex conuentione habeatur.

C A P V T III.

Praxis circa materiam de Emphyteusi ex Societatis Iesu Doctoribus.

15. *Quidnam sit laudemium, & quandonam soluendum domino possessionis?* Laudemium est quinquagesima pars. Porrò quando res emphyteutica ad alium Emphyteutam per venditionem, vel donationem, vel permutationem, vel locationem decennalem transit, soluendum est à secundo Emphyteuta laudemium, seu quinquagesima pars domino directo propter inuestituram seu laborem, quem dominus directus subit inuestiendo, seu mittendo nouum Emphyteutam in possessionem.

16. *Si Ecclesia, vel persona privilegiata concedat domum, vel agrum in censum emphyteuticum redimibilem, emphyteutae gaudebit privilegio exemptionis?* Non gaudebit, (ait Filius) quia tunc dominium non remanet penes Ecclesiasticum sed solum ius recipiendi annuam pensionem. Secus est de aliis Emphyteutis Ecclesiæ.

17. *Dixisti Emphyteutam rem perdere, si per biennium non soluit pensionem: rogo, num opus sit iudicis condemnationis?* Affert Molin. *opus esse;* iudicem tamen nihil facere nisi parte petente

petente. Quidam dicunt (ait *Saa.*) posse dominum rem pro- *Saa.*
pria authoritate accipere. Addo ex eodem *Molina* non per-
dere eum, qui moram purgat, soluendo statim, nec qui legi-
timè impeditus non soluit.

18. Renuncians hæreditatem censetur ne Emphyteusim re-
nunciare? Respondeo negatiuè cum *Saa.*, qui à Sylvest. acce- *Saa.*
pit. Adiicit ille Emphyteusim Ecclesiæ non præsumi da-
tam esse nisi in tertiam generationem, nec transire nisi in
filios veros, quale non est Monasterium, nec illegitimos, ut
innuimus.

EXAMEN XI.

De Iustitia & Iure, circa materiam sextam de
Contractibus onerosis, scilicet
de Feudo.

CAPUT PRIMUM.

De substantia, & conditionibus Feudi.

1. **Vid est Fendum?** Contractus, quo res immobiliis
conceditur alteri quoad dominium utile pro fi-
delitate seruitioque personali exhibendo, re-
tentia proprietate.

2. **Quotuplex?** Multiplex quidem est. Præcipua autem di-
uisio in Antiquum, Paternum, & Notum; & Hæreditarium, &
non Hæreditarium. In eo ab aliis differt, quod obsequium
personale esse debeat.

3. **Quinam possunt in Feudum dare?** Qui suorum bonorum
liberam habent administrationem, & non sunt aliquo iure
prohibiti. **In particulari?** Dare possunt Papa, Episcopi, Abba-
tes. Domini item temporales, ut Imperator, Rex, Princeps.

4. **Quinam possunt accipere?** Omnes quidem possunt à
principalibus dominis, secus si vasalli & domini minores
in feudum dent.

5. **Quenam res dari in feudum possunt?** Generatim dari
possunt res immobiles, liberæ, propriæ, & alteri non obliga-
tæ. Res prohibita alienari in feudum dari non potest, nec in
feudum nouum res Ecclesiæ.

6. **Exprime**